

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 547/2015-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou AK-TARABČÁK, s. r. o., Hlavná 13, Prešov, vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12 Co 14/2014 z 28. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove

(ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 12 Co 14/2014 z 28. apríla 2015. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 31. júla 2015.

Zo sťažnosti a z pripojeného listinného dôkazu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 15 C 260/2009-382 z 3. októbra 2013 bola zamietnutá žaloba žalobcu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“) proti viacerým žalovaným vrátane sťažovateľa ako žalovaného 4 o určenie neplatnosti zmluvy. Žalobcovi bola uložená povinnosť zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 613,51 €, a to na účet jeho právneho zástupcu.

Následným rozsudkom krajského súdu č. k. 12 Co 14/2014-407 z 28. apríla 2015 bol rozsudok okresného súdu vo veci samej potvrdený. Zároveň bol zmenený výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a sťažovateľom tak, že žalobca bol zaviazaný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 425,56 € k rukám právneho zástupcu. Taktiež bol zaviazaný na náhradu trov odvolacieho konania v prospech sťažovateľa vo výške 85,90 €.

Podľa názoru sťažovateľa zmeneným výrokom o výške náhrady trov konania došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

V odvolaní proti rozsudku okresného súdu, ktoré podal žalobca, nebol napadnutý výrok o trovách konania. To znamená, že žalobca ako odvolateľ nevymedzil rozsah odvolania aj na tento výrok, a preto krajský súd nebol oprávnený (za situácie, keď potvrdil rozsudok vo výroku o veci samej) preskúmať výrok o trovách konania. Aj keby bol oprávnený takýto výrok preskúmať, bol viazaný dôvodmi odvolania, v ktorých však nebol uvedený žiaden dôvod vytýkajúci priznanie odmeny za právne služby advokáta v súvislosti so štúdiom spisu a ďalšou poradou 5. februára 2013.

Krajský súd nevyzval žalobcu ako odvolateľa na vyjadrenie, ak chcel rozhodnúť o zmene výroku o trovách, teda ak chcel rozhodnúť podľa iného predpisu ako okresný súd. Tým mu odňal možnosť konať pred súdom. Takýto postup je nezákonný a vykazuje znaky svojvôle zo strany súdu. Navyše, z rozsudku krajského súdu nevyplýva, podľa akého

ustanovenia zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania, ktorý ani nebol odvolaním napadnutý.

Pokiaľ krajský súd nevyzval účastníka konania v zmysle § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, aby sa vyjadril k možnému použitiu iného ustanovenia právneho predpisu, ktoré okresný súd nepoužil, hoci bolo podľa názoru krajského súdu rozhodujúce, odňal tým možnosť konať pred súdom. Rovnako ak krajský súd dospel k iným skutkovým zisteniam ako okresný súd a jeho skutkové zistenia (že nebol doložený žiadny dôkaz o ďalšej porade 5. februára 2013) považoval za nesprávne, mal v zmysle § 213 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zopakovať dokazovanie v potrebnom rozsahu. Rozsudok krajského súdu je vo výroku o náhrade trov arbitrárny, pretože svojvoľne, bez toho, aby bol tento výrok napádaný, rozhodol o jeho zmene.

Keďže ide o potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, nie je v danej veci prípustné dovolanie. Keďže rozsudok krajského súdu bol právnenému zástupcovi sťažovateľa doručený 10. júna 2015, treba sťažnosť považovať za včas podanú.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 12Co 14/2014-407 z 28.4.2015 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co 14/2014-407 z 28.4.2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 296,44 € na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov po právoplatnosti“.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ nepodal proti rozsudku krajského súdu č. k. 12 Co 14/2014-407 z 28. apríla 2015 dovolanie. Tento rozsudok sa stal právoplatným 10. júna 2015.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať sčasti za podanie niekoho zjavne neoprávneného a sčasti za neprípustnú.

Sťažovateľ predovšetkým namieta, že krajský súd nevyzval žalobcu ako odvolateľa na vyjadrenie k otázke výšky náhrady trov, a to aj napriek tomu, že zamýšľal tento výrok zmeniť v prospech žalobcu bez toho, že by žalobca tento výrok odvolaním napadol. Takýto

postup krajského súdu bol podľa názoru sťažovateľa v rozpore s ustanovením § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Sťažovateľ v danej súvislosti vlastne namieta, že postupom krajského súdu bola žalobcovi (teda nie sťažovateľovi) odňatá možnosť konať pred súdom, pretože v rozpore so zákonom žalobca nedostal možnosť vyjadriť sa. Sťažovateľ teda v tejto časti podanej sťažnosti nenamieta porušenie svojho vlastného práva (nenamieta, že by mu postupom krajského súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom), ale vytýka porušenie práva žalobcu. Je teda zrejmé, že sťažovateľ je v súvislosti s touto námietkou osobou zjavne neoprávnenou.

V ďalšom sťažovateľ namieta, že krajský súd dospel k iným skutkovým zisteniam ako okresný súd v otázke, či bola, alebo nebola preukázaná ďalšia porada z 5. februára 2013, pričom k tomuto odlišnému skutkovému ustáleniu dospel krajský súd bez zopakovania dokazovania v potrebnom rozsahu, teda postupom priečiacim sa ustanoveniu § 213 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám.

I v tomto prípade sťažovateľ podľa názoru ústavného súdu vlastne tvrdí, že postupom krajského súdu došlo k odňatiu možnosti účastníka konania konať pred súdom, pričom v tomto prípade je nepochybné, že sťažovateľ namieta odňatie jeho vlastnej možnosti konať pred súdom v súvislosti so zopakovaním dokazovania.

Túto časť sťažnosti treba považovať za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Za uvedeného stavu bolo možné podať proti uzneseniu krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť by sa opierala o ustanovenie § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Podľa zistenia ústavného súdu však sťažovateľ dovolanie nepodal. Tým je dané, že nevyužil účinný zákonný opravný prostriedok, ktorý mal k dispozícii. To zakladá neprípustnosť sťažnosti.

Treba tiež uviesť, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že dovolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Napokon ústavný súd poznamenáva, že úvaha sťažovateľa o neprípustnosti dovolania v danom prípade reflektuje iba prípustnosť dovolania vyplývajúcu z ustanovenia § 238 a § 239 Občianskeho súdneho poriadku a neberie na zreteľ prípustnosť dovolania podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Z tohto ustanovenia je totiž zrejmé, že v prípade existencie niektorej z vád tu definovaných je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, teda bez zreteľa na obmedzenia vyplývajúce z § 238 a § 239 Občianskeho súdneho poriadku.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.